

در روابط این کشور و آمریکا بستگی دارد. چین به دنبال سیاست‌های امنیتی بر اساس اطمینان دوطرفه، منافع مشترک، برابری و همکاری است. این کشور معتقد است که حذف سلاح‌های هسته‌ای مستلزم تعهد صریح از سوی همه کشورها است. اما استراتژیست‌های چینی معتقدند آمریکا و دیگر کشورهای قدرتمند همچنان با هم در رقابتند تا کشورهای دیگر را تحت کنترل خود درآورند. بنابراین، پکن هم احساس می‌کند که باید در این بازی سهمی داشته باشد.

نقطه صفر هسته‌ای

به هر حال، دولت اوپاما باید برای تأمین انرژی‌های جایگزین و بازار مصرف‌کننده به چین کمک کند تا آن را به شکستن اتحادش با ایران تشویق نماید؛ البته اگر چین این راه را انتخاب کند! چنین اقدامی می‌تواند شرایطی را برای اعضای شورای امنیت به وجود آورد که در صورت لزوم اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه تهران، با هم به اتحاد برسند.

این موفقیت قبلاً هم برای آمریکا به دست آمده بود. دولت بیل کلینتون توانسته بود چین را راضی کند تا قراردادهای راکتورهای هسته‌ای را با ایران لغو و ارسال نوعی از موشک‌های کروز را در اواخر دهه ۹۰ به تهران متوقف نماید.

حال این پرسش مطرح است که آیا دارد که دولت اوپاما هم می‌تواند به این مهم دست یابد تا بعد از این، اتحاد چین و آمریکا، کره شمالی را هم به نقطه صفر هسته‌ای برساند؟ ■

داده است.

چین و ایران اعلام کرده‌اند که خواستار همان دنیای بدون سلاح هسته‌ای هستند که در نظر جامعه بین‌الملل وجود دارد. در نشست شورای امنیت در ماه سپتامبر، پکن بر حمایت خود از "ممنوعیت و انهدام تمام و کمال سلاح‌های هسته‌ای در جهان" تأکید کرد. این کشور طی ده سال گذشته تعهدات خود را به پیمان منع گسترش سلاح‌های اتمی، معاهدات کنترل تسلیحات کشتار جمعی، کنترل صادرات و مکانیزم نظارتی بهبود بخشیده است. به هر حال، پکن و تهران برای تعدیل علم توازن استراتژیک گسترده‌ای که از سوی کشورهای مجهز به سلاح هسته‌ای ایجاد شده، داشتن این گونه سلاح‌ها را امری ناگزیر می‌دانند!

شواهد نشان می‌دهند که از سال ۱۹۶۰ تاکنون، چین هنوز از عقاید خود مبنی بر حمایت از گسترش سلاح‌های هسته‌ای به عنوان راهی برای شکستن انحصار هسته‌ای قدرت‌های بزرگ برنگشته است. چین به عنوان کشوری که با ایدئولوژی مارکسیستی اداره می‌شود و دیر به توسعه رسیده است، نمی‌خواهد در این مبارزه طرف بازنده باشد. ایران هم همانند چین معتقد است که هیچ کشوری نباید از روش‌هایی که دیگر کشورها برای دفاع از خود به کار می‌گیرند محروم بماند و برنامه هسته‌ای چین هم، تنها می‌تواند به حفظ جاه‌طلبی‌های ایران کمک کند. به نظر نمی‌رسد چین بخواهد ذخیره فعلی کلاهک‌های هسته‌ای خود را افزایش دهد، اما با این وجود، در حال افزایش امنیت، آمادگی، بُرد و دقت سیستم‌های موشک بالستیک خود است.

تغییر جهت چین و حرکت آن در مسیری مثبت تا حد زیادی به پایان بی‌اعتمادی

حذف یارانه‌ها در شرایط تورمی و اثرات آن بر اقتصاد ایران

آزادی قیمت‌ها = اسارت خانوارها

در ارزیابی مهندس حمید دوست‌محمدیان، مدرس دانشگاه و تحلیل‌گر مسایل اقتصادی، درآمد مردم باید با همان نسبت افزایش قیمت کالاها افزایش یابد.

لایحه هدفمند کردن یارانه‌ها که با ۱۸۸ رأی موافق، ۴۵ رأی مخالف و ۶ رأی ممتنع به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید، فتح بابی شد بر کاهش حضور دولت در بخش تأمین هزینه‌های مردم. اما این سؤال که آیا طرح هدفمند کردن یارانه‌ها، نیاز امروز جامعه ما بود یا خیر، بی‌پاسخ ماند. در این راستا باید به بررسی شاخص‌های مؤثر و متأثر از این تغییر پرداخت و بر آن اساس با ارزیابی نقاط قوت و ضعف این تصمیم، راهکارهایی را جهت به حداقل رساندن زیان‌های ناشی از اجرای قانون مذکور پیشنهاد کرد.

نکته‌ای که در این باب مایه نگرانی کارشناسان را فراهم می‌آورد، موضوع زمان اجرای طرح مذکور می‌باشد که در واقع، هم زمان شروع طرح و هم مدت زمان اجرای آن از اهمیت بالایی برخوردار است، چرا که شروع در زمان نامناسب یا بیش از حد کوتاه و یا بلند بودن مدت زمان اجرای طرح می‌تواند خروجی‌های متفاوتی داشته باشد که با توجه به چشم‌انداز ۵ ساله اجرای طرح، لازم است با در نظر گرفتن نقش عمده‌ای که تورم در سال‌های پیش‌رو بازی خواهد کرد، با رعایت شرایط و قواعد اقتصادی بازی، زمینه‌های اجرا را درست و دقیق فراهم کنیم. به علاوه بسیار توجه به این نکته ضروری است که آیا این لایحه براساس آمارهای درست و نظرات کارشناسی شده تدوین گردیده یا خیر؟ استفاده از آمارهای نادرست هرگز نمی‌تواند ما را به اهداف خود برساند. ما شاهد آن هستیم که گاهی برآوردهایی غلط، زمینه‌ساز تصمیماتی نادرست می‌شود که وقایع ناگواری را به همراه خواهد داشت. از این نمونه می‌توان به مقایسه مصرف انرژی ایران و اروپا

بنابراین ابتدا باید بسترهای اولیه طرح هدفمند کردن یارانه‌ها را که شامل کارشناسی، استفاده از آمارهای صحیح، اجرا در زمان مناسب و همچنین تعیین اهداف مورد نظر است فراهم آورد و در مرحله بعد، روش اجرای صحیح طرح را تعیین نمود.

حال توجه به این موضوع که در صورت اجرای طرح چه مسایلی و مشکلاتی پیش خواهند آمد و راهکار حل این مسایلی چه خواهد بود، اهمیت دوم بحث مذکور است. اولین معضلی که به نظر می‌رسد از وقوع آن ناگزیریم، افزایش قیمت برخی مواد مصرفی مردم همچون سوخت و نان. علاوه بر این، این سؤال مطرح است که آیا درآمد مردم هم با این نسبت افزایش می‌یابد؟ طبق آمار، نسبت قیمت بنزین به درآمد افراد در اروپا، یک به ۲ هزار و ۵۰۰ است. یعنی یک تعادل مناسب بین درآمد و قیمت وجود دارد. در کشور ما هم بایستی این تعادل برقرار گردد و در واقع، درآمد مردم با همان نسبت افزایش قیمت کالاها افزایش یابد. در غیر این صورت، باید منتظر اثرات منفی اجتماعی آن باشیم.

بنزین شاهراه مشکلات

را که از سوی کارشناسان ارایه می‌شود مورد بررسی قرار داد و با استفاده از مدل‌های کاربردی در سطح بین‌المللی و بومی‌سازی آنها، یک مدل مناسب و کارآمد را شناسایی و ارایه کرد.

اثرات مخرب روانی اجرای این طرح و بحث نحوه تأمین رفاه عمومی از دیگر معایب اجرایی شدن طرح هدفمندی یارانه‌ها هستند. یک مدل مناسب که می‌توان در این راستا ارایه کرد این است که ابتدا با استفاده از فناوری اطلاعات، دهک‌ها را شناسایی نماییم و در مرحله بعد از دهک‌های غنی‌تر مالیات گرفته و مالیات‌های اخذ شده را به صورت یارانه به دهک‌های پایین پرداخت کنیم. در این مدل، دولت به عنوان مجری طرح، تأمین کننده بودجه یارانه‌ها نیست و این امر تعادل را در بازار به هم نخواهد زد.

اهداف تعریف شده برای طرح هدفمند کردن یارانه‌ها که شامل مواردی همچون اصلاح الگوی مصرف، افزایش بهره‌وری، بالا رفتن عدالت اجتماعی، صرفه‌جویی و ذخیره انرژی برای آیندگان می‌شود، جهت دستیابی به هدفی کلی‌تر و مهمتر، یعنی توسعه اقتصادی است، لذا تمام زیرساخت‌های لازم برای اجرای این طرح، لزوماً باید فراهم باشند. به عنوان مثال در سال‌های اخیر، روند خصوصی‌سازی در کشور روندی صعودی بوده است، در حالی که هدفمند کردن یارانه‌های انرژی می‌تواند مسایل و مشکلات جدی برای بخش خصوصی در مجموعه‌های حساس کشور از جمله صنعت ایجاد کند.

از طرفی، تولید انرژی - به ویژه سوخت - در کشور، علیرغم وسعت منابع طبیعی و زیرزمینی، همواره به عنوان یکی از چالش‌های پیش روی دولت مطرح بوده است که با توجه به تحریم‌های بین‌المللی ایران، این مشکل می‌تواند حادتر شود. لذا باید به نوعی بحث تولید انرژی را در کشور حل کرد تا بتوان در موضوع هدفمند کردن یارانه‌ها برای کشور به نوعی مؤثر و کارساز عمل نمود. ■

همانگونه که به خاطر داریم، افزایش قیمت بنزین در اثر حذف یارانه آن، مشکلات زیادی را در بخش حمل‌ونقل - چه در سطح خرد و چه در سطح کلان - برای کشور ایجاد کرد که تداوم این امر، این مشکلات را تشدید می‌کند. طبق آمار جهانی، بیش از ۹۰ درصد حمل‌ونقل دنیا از طریق دریا انجام می‌شود. پس افزایش قیمت سوخت به معنی افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل کشور در سطح بین‌المللی است که هزینه‌های بازرگانی و به تبع آن قیمت کالاهای وارداتی هم افزایش خواهد یافت که نتیجه نهایی آن، ایجاد تورم در کشور است. لذا لازم است این گونه مشکلات، قبل از اجرای طرح پیش‌بینی شوند و راهکارهای کارآمدی در این خصوص ارایه شوند. به طور کلی می‌توان سه مزیت عمده برای طرح هدفمند کردن یارانه‌ها ذکر کرد که این سه مزیت عبارتند از گسترش عدالت در سطح جامعه، اصلاح الگوی مصرف و توجه به دهک‌های پایین.

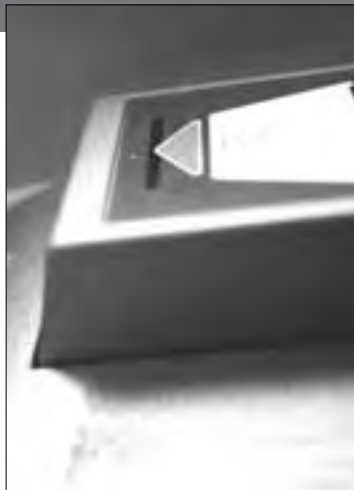
راهی جدید

موارد مذکور اگرچه به عنوان انتظار و هدف دولت از اجرای طرح هدفمندی می‌باشند، اما این که تا چه حد به آنها دست یابد در گرو نحوه اجرای طرح خواهد بود. در این راستا در جهت توجه به دهک‌های پایین جامعه باید گفت اولین معضل در این مسیر، بحث شناسایی این قشر است و استفاده از فناوری اطلاعات بهترین راهکار برای این امر است. پرسش اطلاعات زندگی افراد از خود آنها، ممکن است به اطلاعات درستی و دقیقی ختم نشود، لذا زمانی که تمام مشخصات و فعالیت‌های افراد در یک سیستم متمرکز شود، به صورت کاملاً خودکار، آمار درآمد، خرید و تمامی وضعیت هر فرد در آن ثبت خواهد شد و این امر، امکان تفکیک دهک‌های جامعه را هم فراهم خواهد کرد. البته در این زمینه باید پروژه‌ها و طرح‌های مختلفی

الکترونیک در بازار پول

پول‌های نوری

جایگاه تکنولوژی اطلاعات (IT) در رفع بحران‌های پولی از نگاه آقای ابوالفضل امینیان، مدرس دانشگاه

شفافیت اقتصادی و امکان نظارت مناسب و تقویت و انعطاف‌پذیری سیستم مالیاتی که متأسفانه علیرغم سهم عمده این نوع مرادوات در توسعه سیستم بانکی و نظام‌مند شدن روابط تجاری جامعه، این سیستم در کشور ما هنوز در ابتدای راه است.

یکی از مهمترین ویژگی‌های اقتصادی ایران که انگیزه‌های لازم را برای جامعه اقتصادی کشور در استفاده از پول الکترونیک فراهم می‌آورد، بوروکراسی دولتی ایران است.

بخش عمده اقتصاد ایران تحت مالکیت و مدیریت دولت قرار دارد، پس بدیهی است که بدنه دولت، شرکت‌ها و بنگاه‌های دولتی، نسبت بزرگی از کل مبادلات اقتصادی را طی یک دوره مالی انجام دهند. اما آیا یک شرکت دولتی انگیزه‌ای برای استفاده از پول الکترونیک دارد؟

اتخاذ یک تصمیم ساده در یک سازمان دولتی، با توجه به ساختار بوروکراتیک عریض و طویل حاکم بر مناسبات داخلی آن، مدتی بسیار زیاد به طول می‌انجامد. در

در دنیای مدرن امروز، با پیشرفت فناوری اطلاعات و ارتباطات، به تدریج استفاده از پول کاغذی غیراقتصادی است و از شکل کلاسیک خود به پول الکترونیک تغییر شکل داده است. اما این رویداد هنوز در کشور ما جایی ندارد.

سؤال آن است که حجم مبادلات انجام شده در ایران با استفاده از پول الکترونیک، چه نسبتی از کل مبادلات اقتصاد ملی را تشکیل می‌دهد؟ پاسخ دقیق و علمی به این سؤال، انجام مطالعات گسترده‌ای را طلب می‌کند، اما واضح است که نسبت یادشده، عدد چندان بزرگی نیست. عموم کاربران کارت‌های اعتباری، صرفاً جهت خریدهای روزمره خود از خدمات بانکداری الکترونیک بهره می‌گیرند و سایر مبادلات از قبیل پرداخت دستمزدها، قراردادهای تجاری، خریدوفروش دارایی‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها غالباً با استفاده از پول نقد و یا چک‌های بانکی صورت می‌گیرند.

مسئله بسیار مهمی که باید در این حیطه مدنظر باشد آن است که تعاملات اقتصادی دولت (به معنای عام آن)، چه با مردم و چه در خود دولت با استفاده از سیستم سنتی بانکداری صورت می‌گیرند که با توجه به دخالت‌های اقتصادی گسترده دولت، موضوعی قابل تأمل است و این به معنای سهم بسزای دولت در عقب‌ماندگی سیستم پولی کشور از راهکارهای مدرن مبادلاتی است. مهمترین دستاوردهای استفاده از پول الکترونیک در کشور ما عبارتند از:

کاهش هزینه مبادلات و سایر عملیات پولی، افزایش عرضه سپرده‌های دیداری، ایجاد